

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

<p>1931 წლის მაისის 31.</p>	<p>№ 10 განყოფილება პირველი</p>	<p>ა/კსფსრ სახალ. კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველ- ლობის მიერ გამოცემული.</p>
---------------------------------	--	---

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

დადგენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

- მუხ. 125. სამეურნეო წლის დასაწყისის ოქტომბრის 1-დან იანვრის 1-სთვის გადატანასთან დაკავშირებით ა/კსფსრ კანონმდებლობაში სათანადო ცვლილებების შეტანის შესახებ.
126. „შრომის არტელების რეორგანიზაციის თაობაზე“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 12-ის დადგენილებიდან მე-6 მუხლის ამოშლის შესახებ.
127. სომხეთის სსრ-სა და ნახიჩევანის ავტონომიურ სსრ-ში მიწისძვრისაგან დაზარალებულთა დახმარებისა და დაქველდ რაიონების აღდგენისათვის საჭირო დამატებითი ღონისძიებების შესახებ.
128. ა/კსფსრ-ში ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების რესპუბლიკანური ბიუჯეტების მოწყობის შესახებ.

დადგენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

129. ამიერკავკასიის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული სომხეთის სსრ-სა და ნახიჩევანის ავტონომიურ სსრ-ში მიწისძვრისაგან დაზარალებული რაიონების აღდგენის ხელისშემწყობი კომიტეტის ძირითადი ფუნქციების შესახებ.
130. საადგილმამულო დარგში მომუშავეთა და მგვგმავთა კადრების მომზადებისა და გარდამზადებისათვის წარმოებული მუშაობის მდგომარეობის შესახებ.
131. ამიერკავკასიის საბჭოთა VI ყრილობის დადგენილებათა განხორციელების შემოწმების შესახებ.

დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

132. საუწყებათაშორისო სატარიფო თათბირის დებულების გაუქმების შესახებ.
133. იურიდიულ პირთა წესდებების გამოქვეყნებისათვის სასყიდლის გადახდის წესის შესახებ.
134. 1932 წლისთვის მებაძმეობის ლიმიტებისა და საკონტრაქტო ციფრების მსვლელობისა და განხილვის წესისა და ვადების შესახებ.
135. ხეტყის წყლით ჩამოტივტივებისა და ხეტყის მასალის გამოზიდვის სადამკვერლო თვიურის ჩატარების შესახებ.
136. ა/კსფსრა სახელმწიფო დაწესებულებებში და სამეურნეო და კოოპერატიულ ორგანიზაციებში მთავრობის დირექტივების აღსრულების შემოწმების შესახებ.

დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემმოწმებელი კომისიისა.

137. ა/კსფსრ სასამართლო-საგამომძიებლო ორგანოების თაობაზე ანხ. სოლციის კომისიისგან წარდგენილი მოხსენების გამო სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამირკავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიერ გამოტანილი დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ.
138. 1931 წლის მშენებლობის პროგრამის აღსრულების მსვლელობის შესახებ.
139. ცემენტისა, აგურისა და თირის წარმოების მსვლელობის შესახებ.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

125. სამეურნეო წლის დასაწყისის ოქტომბრის 1-დან იანვრის 1-თვის გადატანასთან დაკავშირებით ა/კსფსრ კანონმდებლობაში სათანადო ცვლილების შეტანის შესახებ.

„სამეურნეო წლის დასაწყისის ოქტომბრის 1-დან იანვრის 1-თვის გადატანასთან დაკავშირებით სსრკ-ის კანონმდებლობაში სათანადო ცვლილების შეტანის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. იანვრის 31-ის დადგენილების შესაბამისად (სსრკ. კან. კრ. 1931 წ. მე-6 №-ი, მუხ. 73) ამირკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ა/კსფსრ მთავრობის ყველა დადგენილებაში, სადაც სამეურნეო (საოპერაციო) წელიწადი დაწესებულია ოქტომბრის 1-დან სექტემბრის 30-დღე, სამეურნეო წლის დაწყებისა და დამთავრების ვადები გადატანილ იქნეს იანვრის 1-სა და დეკემბრის 31-თვის შესაბამისობით.

2. სამეურნეო წელიწადის ოქტომბრის 1-დან სექტემბრის 30-დღე აღრიცხვასთან დაკავშირებით გეგმებისა, ხარჯთაღრიცხვებისა, ანგარიშებისა, ბალან-

სებისა, მოხსენებებისა, განცხადებებისა და სხვ. ამისთ. შედგენისა, წარდგენისა, განხილვისა და დამტკიცებისათვის დადგენილი ვადები გადაიწევა სათანადოდ სამის თვით წინ.

3. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათა და ამიერკავკასიის ყველა უწყებასა და დაწესებულებას შეიტანონ თავიანთ დადგენილებებში, კერძოდ—მათ მიერ დამტკიცებულ წესდებებში, სათანადო ცვლილებანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე გ. მუსაბეკოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. მაისის 22.

ტფილისი.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

126. „შრომის არტელების რეორგანიზაციის თაობაზე“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 12-ის დადგენილებიდან მე-6 მუხლის ამოშლის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

„შრომის არტელების რეორგანიზაციის შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 12-ის დადგენილებიდან ამოიშალოს მე-6 მუხლი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე გ. მუსაბეკოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. მაისის 22.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 145 №-ში 1931 წ. მაისის 29-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

127. სომხეთის სსრ-სა და ნახიჩევანის ავტონომიურ სსრ-ში მიწისძვრისაგან დაზარალებულთა დახმარებისა და დაქცეული რაიონების აღდგენისათვის საჭირო დამატებითი ღონისძიებების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. განთავისუფლებულ იქნეს 1931 წელს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადახდისაგან, ლარიბ და საშუალო მეურნეობათა გარდა, აგრეთვე კოლექტიური მეურნეობანი იმ რაიონებში, რომლებიც ჩამოთვლილია ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. მაისის 5-ის დადგენილებაში „სომხეთის სსრ-სა და ნახიჩევანის ავტონომიურ სსრ-ში მიწისძვრისაგან დაზარალებულთა დახმარებისა და დაქცეული რაიონების აღდგენისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ“ („ზარია ვოსტოკა“-ს 122 №-ი 1931 წ. მაისის 6-სა).

2. განთავისუფლებულ იქნეს 1931 წელს წყლის გამოსალღებისაგან და თვითდაბეგერის ვალდებულებათაგან ყველა კოლექტიური მეურნეობა და ლარიბი და საშუალო მეურნეობა იმავე რაიონებში.

3. მოეხსნათ კოლექტიურ მეურნეობათ და ლარიბ და საშუალო მეურნეობათ იმავე რაიონებში ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისა, წყლის გამოსალღებისა, თვითდაბეგერისა და კულტურული მშენებლობის ერთდროული გამოსალღების წარსული წლების ყველა ნარჩენი, რაც მათზე ირიცხება.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე გ. მუსახეკოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. მაისის 24.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 147 №-ში 1931 წ. მაისის 31-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

128. ა/კსფსრ-ში ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების რესპუბლიკანური ბიუჯეტების მოწყობის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. 1931 წლიდან მოეწყოს აფხაზეთის, აჭარისტანის და ნახიჩევანის ავტონომიურ რესპუბლიკებში და სამხრეთ-ოსეთის და მთის ყარაბაღის ავტონომიურ ოლქებში, გარდა ამ რესპუბლიკებისა და ოლქების შედგენილობაში შემავალი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიალური ერთეულების ადგილობრივი ბიუჯეტებისა, აგრეთვე რესპუბლიკანური ბიუჯეტები, რაც გააერთიანებს სახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის შემოსავალ გასაველს და რაც რეგულირებულ იქნება ადგილობრივი ფინანსების დებულებით.

2. ამ ბიუჯეტებში შესატანი შემოსავალ-გასაველის ნუსხა დადასტურებულ იქნეს (იხ. დანართი).

3. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარს—შემუშაოს ორი დეკადის განმავლობაში, მომქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე, დებულება ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების საბიუჯეტო უფლებათა შესახებ და წარმოუდგინოს იგი დასამტკიცებლად ამიერკავკასიის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტსა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე **გ. მუსაბეკოვი.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე **მ. ორახელაშვილი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივნის მაგიერ **გ. ვეზიროვი.**

1931 წ. მაისის 26.

ტფილისი.

დ ა ნ ა რ თ ი

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. მაისის 26-ის დადგენილებისა „ა/კსფსრ-ში ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების რესპუბლიკანური ბიუჯეტების მოწყობის შესახებ“.

ნ უ ს ხ ა

აფხაზეთის, აჭარისტანის და ნახიჩევანის ავტონომიური სსრ-ბის რესპუბლიკანურ ბიუჯეტებში და სამხრეთ-ოსეთის და მთის ყარაბაღის ავტონომიური ოლქების საოლქო ბიუჯეტებში გასატარებელი შემოსავალ-გასავლისა, რაც რეგულირდება ადგილობრივი ფინანსების დებულებით.

1. აფხაზეთისა, აჭარისტანისა და ნახიჩევანის ავტონომიური სსრ-ბის რესპუბლიკანურ ბიუჯეტებში და სამხრეთ-ოსეთისა და მთის ყარაბაღის ავტონომიური ოლქების საოლქო ბიუჯეტებში შეიტანება:

ა. განსაზოგადოებული მეურნეობის შემდეგი გადასახდელი, რაც შემოვა მათ ტერიტორიაზე რესპუბლიკანური ან საოლქო მნიშვნელობის მქონე საწარმოდან და ქონებიდან:

1. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ საგემავი სამრეწველო საწარმოს მოგების ანარიცხების 100%-ი;

2. სხვა უწყების სამრეწველო საწარმოს მოგების ანარიცხების 100%-ი;

3. სასოფლო-სამეურნეო საწარმოს მოგების ანარიცხების 100%-ი;

4. სახელმწიფო საადგილმამულო ქონების სარგებლობისათვის შემოსული საიჯარო ქირის 50%-ი;

5. თევზის სარეწაოს და მხეცთა-ხოცვის სანახების სარგებლობისათვის შემოსული საიჯარო ქირის 50%-ი;

6. სავაჭრო საწარმოს მოგების ანარიცხების 100%-ი;

7. სატრანსპორტო საწარმოს მოგების ანარიცხების 100%-ი;

8. რესპუბლიკანურ და საოლქო ბიუჯეტზე მყოფი უწყებისა და დაწესებულების აქციების დივიდენდის 100%-ი;

9. რესპუბლიკანურ და საოლქო ბიუჯეტზე მყოფი უწყებისა და დაწესებულების უვარგისი და არასაქირო ქონების გაყიდვით მიღებული თანხის 100%-ი;

10. რესპუბლიკანურ და საოლქო ბიუჯეტზე მყოფი ორგანოს მიერ დადებული გადასახდელისა და ჯარიმის 100%-ი;

11. ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის უწყების და დაწესებულების ხარჯთაღრიცხვით მიღებული შემოსავლის 100%-ი;

12. ბრუნვის გადასახადის ანარიცხი—არსებული წესისამებრ განსაზღვრული რაოდენობით.

ბ. არაგანსაზოგადოებული მეურნეობის შემდეგი გადასახდელი, რაც შემოვა ავტონომიური რესპუბლიკების და ოლქების ტერიტორიაზე:

1. ავტონომიური რესპუბლიკის და ოლქის სახელმწიფო საადგილმამულო ქონების სარგებლობისათვის შემოსული საიჯარო ქირის 100%-ი;

2. ავტონომიური სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის და ოლქის მიერ გაცემული კონცესიის შემოსავლის 100%-ი;

3. ავტონომიური რესპუბლიკისა და საოლქო ორგანოების დადგენილებით კონფისკებული კაპიტალების შემოსავლისა და კონფისკებული, ბეითალმანი და უპატრონო ქონების რეალიზაციით შემოსული თანხების 100%;

4. რესპუბლიკანურ და საოლქო ბიუჯეტზე მყოფი ორგანოს მიერ დადებული გადასახდელისა და ჯარიმის 100%-ი;

8. განსაზოგადოებული და არაგანსაზოგადოებული მეურნეობის ზემოაღნიშნულ გადასახდელთა გარდა, რესპუბლიკანურ და საოლქო ბიუჯეტში შეიტანება შემდეგი შემოსავალი:

1. ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის მიერ აღებული სესხი;

2. რესპუბლიკანურ და საოლქო ბიუჯეტში შეტანილი კრედიტებიდან გაცემული სესხის დაბრუნებით მიღებული შემოსავალი და ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის კრედიტების ანგარიშით გაწეული ხარჯების დაბრუნებით მიღებული შემოსავალი;

3. საერთო-სახელმწიფოებრივი სახსარიდან მიღებული მიზნობრივი დოტაცია;

4. რესპუბლიკანური და საოლქო მომწესრიგებელი ფონდის შემოსავალი;

II. რესპუბლიკანური და საოლქო ბიუჯეტის საგასავლო ნაწილში შეიტანება:

1. ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის საბჭოთა საარჩევნო ხარჯები და აგრეთვე ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ან საოლქო აღმასრულებელი კომიტეტის შესანახი ხარჯები და იმ ორგანოებისა და დაწესებულებების ხარჯები, რომელნიც განაგებენ:

ა) საადმინისტრაციო საქმეებს (გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტ. სამართველოს ორგანოების გარდა);

ბ) საადგილმამულო საქმეებს;

გ) ჯანმრთელობის საქმეებს;

დ) სოციალური უზრუნველყოფის საქმეებს;

ე) სასამართლო, საგამომძიებლო და საპროკურორო ზედამხედველობის ორგანოებისა და სხვა იმ ორგანოების ხარჯები, რომელნიც მოწყობილ არიან მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, გარდა ამა მუხლში აღნიშნული იმ ორგანოებისა, რომელნიც, ადგილობრივი ფინანსების დებულების თანახმად, ჩარიცხულ იქნებიან ავტონომიური რესპუბლიკისა და ოლქის საადმინისტრაციო-ტერიტორიალური ერთეულების ბიუჯეტებზე.

2. რესპუბლიკანური და საოლქო მნიშვნელობის მქონე სახალხო მეურნეობის დაფინანსების ხარჯები, სახელდობრ: მრეწველობისა, სოფლის მეურნეობისა, ვაჭრობისა და კომუნალური, საბინაო, საგზაო და საკურორტო მშენებლობის დაფინანსების ხარჯები, აგრეთვე არსებული წესისამებრ რესპუბლიკანური

და საოლქო მნიშვნელობისად აღიარებული მეურნეობისა და სხვა ღონისძიების დაფინანსების ხარჯები.

3. ალებული სესხის დაფარვისა და პროცენტების ხარჯები.

4. რესპუბლიკანური და საოლქო მოწესრიგების ფონდიდან ადმინისტრაციულ-ტერიტორიალური ერთეულებისათვის მისაცემი დახმარება.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

129. ამიერკავკასიის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული, სომხეთის სსრ-სა და ნახიჩევანის ავტონომიურ სსრ-ში მიწისძვრისაგან დაზარალებული რაიონების აღდგენის ხელისშემწყობი კომიტეტის ძირითადი ფუნქციების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დაეკისროს ამიერკავკასიის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებულ, სომხეთის სსრ-სა და ნახიჩევანის ავტონომიურ სსრ-ში მიწისძვრისაგან დაზარალებული რაიონების აღდგენის ხელისშემწყობ კომიტეტს შემდეგი ფუნქციების შესრულება:

ა) ხელისშემწყობი კომიტეტი ამტკიცებს სათანადო ცენტრალური და ადგილობრივი ორგანოების ყველა იმ ღონისძიების გეგმას, რაც მიმართულია მიწისძვრისაგან დაზარალებული რაიონების დახმარებისა და აღდგენისათვის;

ბ) ყველა ფულადი და მატერიალური სახსარი, რაც გადაღებული, შეგროვილი და შეწირული იქნება მიწისძვრის შედეგებთან საბრძოლველად, გადაიცემა ხელისშემწყობი კომიტეტის განკარგულებაში იმისდამოუხედავად, საიდან და რა სპეციალური დანიშნულებით იქნება ეს სახსარი;

შენიშვნა. რესპუბლიკანური ხელისშემწყობი კომიტეტების ადრესით მიღებულ სახსარს უშუალოდ ხარჯავენ ეს კომიტეტები და აღნუსხავს ამიერკავკასიის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული ხელისშემწყობი კომიტეტი;

გ) თავისი კომპეტენციის საგნების ფარგლებში ხელისშემწყობი კომიტეტი გასცემს დავალებებს და გამოიტანს დადგენილებებს, რაც სავალდებულოა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემაველი რესპუბლიკების ყველა სათანადო ცენტრალური და ადგილობრივი ორგანოსათვის.

2. მიენდოს სომხეთის სსრ-ისა და ნახიჩევანის ავტ. სსრ-ის მთავრობათ— მოაწიონ ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისშემწყობი კომიტეტები, რომელთაც დააკისრონ უშუალო ოპერატიული ხელმძღვანელობის გაწევა ყველა სააღმდგენო სამუშაოსათვის—ამიერკავკასიის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული, სომხეთის სსრ-სა და ნახიჩევანის ავტონომიურ სსრ-ში მიწისძვრისაგან დაზარალებული რაიონების აღდგენის ხელისშემწყობი კომიტეტის ძირითადი ფუნქციების შესახებ.

მიტეტთან არსებული ხელისშემწყობი კომიტეტის საერთო ხელმძღვანელობით და დირექტივების მიხედვით.

3. მიენდოს სომხეთის სსრ-ის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს— ნახიჩევანის ავტ. სსრ ში სააღმდგენო სამუშაოთა დაჩქარებით და წარმატებით ჩასატარებლად და ამ სამუშაოთათვის საერთო ხელმძღვანელობის გასაწევად— მოაწყოს თავისთან მიწისძვრისაგან დაზარალებული რაიონების აღდგენის ხელისშემწყობი კომიტეტი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე გ. მუსხაბეკოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. მაისის 20.
ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 137 №-ში 1931 წ. მაისის 21 -ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

130. საადგილმამულო დარგში მომუშავეთა და მგეგმავთა კადრების მომზადებისა და გარდამზადებისათვის წარმოებული მუშაობის მდგომარეობის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. აღინიშნოს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის უყუფრადღებობა სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების საადგილმამულო განყოფილებების გამგეა მომზადებისა და გარდამზადებისათვის თავის დროზე კურსების მოწყობის საკითხისადმი, რაც იმით გამოიხატა, რომ ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს არ აღმოაჩნდა სათანადოდ შემუშავებული პროგრამა და მან საკმარისი ხელმძღვანელობა არ გაუწია რესპუბლიკანურ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებს აღნიშნული კურსების მოწყობის საქმეში.

2. აღინიშნოს, რომ, მიუხედავად ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის მიერ მიღებული ღონისძიებისა, აზერბაიჯანის სსრ ისა და საქართველოს სსრ-ის სახელმწიფო საგეგმო კომისიებმა არ შეასრულეს ვადაზე მათთვის დაკისრებული მოვალეობა სარაიონო მგეგმავ მომუშავეების მომზადებისა და გარდამზადებისათვის კურსების მოწყობის საქმეში.

3. აღნიშნოს ა/კფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისრის მოადგილის ამხ. მამალაძისა და ა/კფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის კადრების განყოფილების გამგის ამხ. ბრონიკერის საყურადღებოდ, რომ მათ არ შეასრულეს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის 1931 წ. აპრილის 21-ის დადგენილება—სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების საადგილმამულო განყოფილებების გამგეთა სარაიონო საბჭოთა კადრების მომზადების შესახებ.

4. წინადადება მიეცეს ზნერბაიჯანის სსრ-ისა და საქართველოს სსრ-ის მთავრობათ—დაავალონ სათანადო რესპუბლიკების სახელმწიფო საგეგმო კომისიებს—გახსნან არა უგვიანეს 1931 წ. ივნისის 1-სა კურსები მგეგმავ მომუშავეთა მომზადებისა და გარდამზადებისათვის და საამისო პერსონალური პასუხისმგებლობა დააკისრონ აღნიშნული სახელმწიფო საგეგმო კომისიების თავმჯდომარეებს.

5. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის კადრების განყოფილებას, პერსონალური პასუხისმგებლობის ამხ. მამალაძისათვის დაკისრებით, და ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას, პერსონალური პასუხისმგებლობის ამხ. გრიგორიანისათვის დაკისრებით:

ა) შეიმუშაონ და დაუგზავნონ ადგილებს, სამი დღის ვადაზე, სპეციალური ციკლის პროგრამები სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების საადგილმამულო განყოფილებების გამგეთა და სარაიონო მგეგმავ მომუშავეთა კურსებისათვის;

ბ) შეამოწმონ ადგილებზე მიწათმოქმედების სათანადო სახალხო კომისარიატებისა და სახელმწიფო საგეგმო კომისიების მიერ კურსებისათვის და კურსანტების სწავლებისათვის საჭირო პირობების შესაქმნელად მიღებული ღონისძიებანი.

6. ამა დადგენილების აღსრულების თაობაზე ა/კფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა და ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიამ უნდა წარუდგინონ ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს მოხსენება ა/წ. ივნისის 2 ს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე **გ. მუსხაბეკოვი**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი **გ. სულთანოვი.**

1931 წ. მაისის 22.

ტიფლისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 146 №-ში 1931 წ. მაისის 30-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

131. ამიერკავკასიის საბჭოთა მე-VI ყრილობის დადგენილებათა განხორციელების შემოწმების შესახებ.

რადგანაც ამიერკავკასიის საბჭოთა მე-VI ყრილობის დადგენილებების სავსებით და თავის დროზე აღსრულების საკითხს განსაკუთრებულ მნიშვნელობა აქვს, როგორც ისეთი დადგენილებებისა, რომელნიც განსაზღვრავენ მთელ ფრონტზე ძლევამოსილი სოციალისტური შეტევის გზებს, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

I. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს:

ა) დაუყოვნებლივ შეუდგენენ ამიერკავკასიის საბჭოთა მე-VI ყრილობის დადგენილებების ადგილებზე აღსრულების შემოწმებას, რისთვისაც განსაზღვრონ აღნიშნული დადგენილებების აღსრულების შემოწმების წესი და ვადები;

ბ) დაევალოს რესპუბლიკანურ და ადგილობრივ პრესას—ფართოდ გააშუქოს აღნიშნული ყრილობის დადგენილებების აღსრულების შემოწმების მსვლელობა;

გ) აღნიშნული შემოწმება ჩატარებულ იქნეს ა/წ. ივნისის 20-დე და მას უნდა მიეცეს ფართო მასსური პოლიტიკური კამპანიის ხასიათი.

II. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საორგანიზაციო განყოფილებას—ამა დადგენილების აღსრულებისათვის მიღებულ ღონისძიებათა და აგრეთვე აღნიშნული შემოწმების მსვლელობის და შედეგების შესახებ წარუდგინონ მოხსენებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს არა უგვიანეს ამა წლის ივლისის 1-სა.

III. წინადადება მიეცეს გაზ. „ზარია ვოსტოკა“-ს რედაქციას ფართოდ გააშუქოს გაზეთის ფურცლებზე ამიერკავკასიის საბჭოთა მე VI ყრილობის დადგენილებების ადგილებზე აღსრულების შემოწმების მსვლელობა.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე **გ. მუსახეკოვი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი **გ. სულთანოვი.**

1931 წ. მაისის 22.
ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

132. საუწყებათაშორისო სატარიფო თათბირის დებულების გაუმჯობესის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

სსრკ-ის გზათა სახალხო კომისარიატთან არსებული სატარიფო კომიტეტის დებულების მე-6 მუხლის თანახმად გამოცემული, ტრანსპორტის ადგილობრივი ორგანოების მიერ ტარიფების დაწესების უფლებათა დებულების სამოქმედოდ შემოღებასთან დაკავშირებით (სსრკ კან. კრ. 1930 წ. 51 №-ი, მუხ. 541) ძალადაკარგულად ჩაითვალოს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1923 წ. აპრილის 7-ის დადგენილებით დამტკიცებული დებულება ამიერკავკასიის რკინის გზების გამგეობასთან არსებული საუწყებათაშორისო სატარიფო თათბირის შესახებ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1923 წ. მე-7 № ი, მუხ. 74) ყველა მისი შემდგომი ცვლილებით და დამატებით.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. მაისის 16.

№ 374.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 144 №-ში 1931 წ. მაისის 28-ს.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

133. იურიდიულ პირთა წესდებების გამოქვეყნებისათვის სასყიდლის გადახდევინების წესის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. იმ იურიდიულ პირის დამფუძნებელი ან ხელმძღვანელი ორგანო, რომლის წესდებაც უნდა დაამტკიცონ ამიერკავკასიის ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭომ ან ა/კსფსრ უმაღლესმა ეკონომიურმა საბჭომ, მოვალენი არიან, რეგისტრაციამდე, წარადგინონ ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს საქმეთა მმართველობაში წესდების ოფიციალურად დამოწმებული ასლი „ა/კსფსრ

მუშათა და გლეხთა მთავრობის კანონთა და განკარგულებათა კრებულში“ (მე-II განყ.) გამოსაქვეყნებლად და სასყიდელი, რასაც დაადგენს ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს საქმეთა მმართველობა.

2. უკეთუ გამოსაქვეყნებელია იურიდიული პირის ისეთი წესდება, რაც უნდა დაამტკიცოს ა/კფსრ სახალხო კომისარიატმა, საუწყებო გამოცემაში გამოქვეყნების სასყიდლის რაოდენობას განსაზღვრავს სათანადო სახალხო კომისარიატი, ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით; ხოლო, უკეთუ წესდება გამოსაქვეყნებელია ა/კფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის საუწყებო გამოცემაში, სასყიდლის რაოდენობას განსაზღვრავს ა/კფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი, ა/კფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოად. მ. ეგაზარიანი.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. მაისის 16.

№ 375.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ყოსტოკა“-ს 152 №-ში 1931 წ. ივნისის 5-ს.

დადგენილება ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

134. 1932 წლისთვის მებამბეობის ლიმიტებისა და საკონტროლო ციფრების მსვლელობისა და განხილვის წესის და ვადების შესახებ.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაევალოს ა/კფსრ შედგენილობაში შემაჯალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს უზრუნველყოფონ მებამბეობის 1932 წლის ლიმიტებისა და საკონტროლო ციფრების განხილვა არა უგვიანეს, ვიდრე ა/წ. მაისის 25-თვის.

2. დაევალოს ამიერკავკასიის მებამბეობის კომიტეტს და აზერბაიჯანის სსრ-ისა, საქართველოს სსრ-ისა და სომხეთის სსრ-ის სარაინო აღმასრულებელ კომიტეტებს შეუდგენენ მებამბეობისა და წყლის 1932 წლის ლიმიტების განხილვას და სარაინო საკონტროლო ციფრების შედგენას ივნისის 1-დან და დაადგინონ განხილვის ისეთი წესი, რაც უზრუნველყოფს რაიონებში საკონტროლო ციფრების შედგენის დამთავრებას ამა წლის ივნისის ხუთმეტისათვის.

3. დაევალოს ამიერკავკასიის მეზამბეობის კომიტეტს—წარუდგინოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემაველი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებსა და სახელმწიფო საგეგმო კომისიებს, არა უგვიანეს ამა წლის ივნისის 20-სა, მეზამბეობის საკონტროლო ციფრები რესპუბლიკანური და რაიონული ხაზით.

4. დაევალოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემაველი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—უზრუნველჰყონ მეზამბეობის 1932 წლის საკონტროლო ციფრების განილვა არა უგვიანეს, ვიდრე ა/წ. ივნისის 23-თვის.

5. დაევალოს ამიერკავკასიის მეზამბეობის კომიტეტს—წარუდგინოს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას დასკვნისათვის მეზამბეობის 1932 წ. საკონტროლო ციფრები არა უგვიანეს ა/წ. ივნისის 28-სა.

6. დაევალოს ამიერკავკასიის მეზამბეობის კომიტეტს—წარმოუდგინოს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად, არა უგვიანეს ა/წ. ივლისის 5-სა, მეზამბეობის 1932 წ. საკონტროლო ციფრები—ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა და ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის დასკვნითურთ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგილე მ. ეგიაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. მაისის 21.

№ 372.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 138 №-ში 1931 წ. მაისის 22-ს.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

**135. ხეტყის წყლით ჩამოტივტივებისა და ხეტყის მასალის გამო-
ზიდვის სადამკვერელო თვიურის ჩატარების შესახებ.**

აღნიშნავს-რა ტემპების ამოძრავებას როგორც საერთოდ მუშაობაში, ისე მიმდინარე წლის 1-ლი კვარტალის შეშა-ხეტყის დამზადების გადიდებული გეგმის შესრულებაში, რაც შედეგია შეშა-ხეტყის დამზადებისათვის უკვე ჩატარებული სადამკვერელო თვიურისა, აგრეთვე აღნიშნავს-რა გეგმის შესრულების თვალსა-ჩინო შემცირებას აპრილში,—ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

მიმდინარე წელს ხეტყის წყლით ჩამოტიეტივებისა და შეშა-ხეტყის დამზადების ა/წ. გეგმისა და 1-ლი კვარტალის გეგმის შეუსრულებელი ნაწილის შესრულების უზრუნველსაყოფად—1931 წლის მაისის 25-დან ივნისის 25-დე გამოცხადებულ იქნეს სადამკვერელო თვიური ხეტყის წყლით ჩამოტიეტივებისა და ხეტყის მასალის გამოზიდვისათვის.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე მ. ევაზარიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. მაისის 25.

№ 373.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 144 №-ში 1931 წ. მაისის 28 ს.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

136. ა/კსფსრ სახელმწიფო დაწესებულებებში და სამეურნეო და კოოპერატიულ ორგანიზაციებში მთავრობის დირექტივების აღსრულების შემოწმების შესახებ.

1. დავალოს საამიერკავკასიო მნიშვნელობის დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელთ:

ა) ფედერატიული მნიშვნელობის ყველა დაწესებულებასა და ორგანიზაციაში მთავრობის დირექტივებისა და დადგენილებების აღსრულებისათვის სისტემატიური მეთვალყურეობისა და კონტროლის გასაწევად სპეციალურად გამოყოფილ იქნეს კოლეგიის (პრეზიდუმისა ან გამგეობის) წევრი, რომელსაც დაეკისროს პერსონალური პასუხისმგებლობა მთავრობის დირექტივებისა და დადგენილებების აღსრულების თავის დროზე შემოწმებისათვის;

ბ) მთავრობის დირექტივებისა და დადგენილებების აღსრულება უზრუნველყოფილ იქნეს მით, რომ პასუხისმგებლობა სათანადო ვადაზე აღსრულებისათვის სავალდებულოდ დაეკისროს განსაზღვრულ აღმსრულებელს და აგრეთვე მით, რომ შედგენილ იქნეს აღსრულების კონკრეტული გეგმები; შემოღებულ იქნეს სასტიკი კონტროლი და დისციპლინა მთავრობის დირექტივების აღსრულებაში.

შენიშვნა. კოლეგიის წევრის გამოყოფა არ ანთავისუფლებს დაწესებულებისა და ორგანიზაციის ხელმძღვანელს პასუხისმგებლობისაგან მთავრობის დირექტივების სისწორით და ზედმიწევნით აღსრულებისათვის.

2. წინადადება მიეცეს სახალხო კომისარიატებსა და ორგანიზაციებს მოაწყონ თავიანთ აპარატში აღსრულების შემმოწმებელი ჯგუფი (სექტორი) ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის მიერ განსაზღვრული შტატით. კონტროლისათვის გამოყოფილი კოლეგიის წევრი გამოიყენებს აღსრულების შემმოწმებელი ჯგუფის (სექტორის) აპარატს.

3. მუდმივი მეთვალყურეობა ა/კსფსრ ამა თუ იმ ცენტრალურ დაწესებულებასა თუ საწარმოში კონტროლის მოწყობისა და განხორციელებისათვის დაეკისროს ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატს.

მმართველობის ტექნიკის ინსტიტუტის ამიერკავკასიის განყოფილებას დაეკისროს სისტემატიური კონსულტაციის გაწევა აღნიშნული კონტროლის დაყენების და წინ წაწევის საქმეში.

4. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ ცენტრალური დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა—აცნობონ ხუთი დღის ვადაზე ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატს საბჭოს და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატს იმ პირთა გვარები, რომელნიც პასუხისმგებელ იქნებიან აღსრულების კონტროლის საქმის დაყენებისათვის.

5. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ—გამოსცენ ანალოგიური დადგენილება.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატს

საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატს

საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. მაისის 26.

№ 376.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 152 №-ში 1931 წ. ივნისის 5-ს.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატსა და საბჭოს შორის არსებული აღსრულების შემმოწმებელი კომისიისა.

137. ა/კსფსრ სასამართლო-საგამომძიებლო ორგანოების თაობაზე ამხ. სოლციის კომისიისაგან წარდგენილი მოხსენების გამო სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიერ გამოტანილი დადგენილების აღსრულების მსვლელობის შესახებ.

მოისმინა-რა ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის მთავრობის ამხ. ვარძიელისა და საქართველოს სსრ-ისა და აზერბაიჯანის სსრ-ის პროკურატურის წარმომადგენლების მოხსენება სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომ-ტის 1930 წ. 10/II დადგენილების

აღსრულების მსვლელობის თაობაზე, რაც გამოტანილია ამხ. სოლციის კომისიის მიერ წარდგენილი მოხსენების გამო ა/კსფსრ სასამართლო-საგამომძიებლო ორგანოების მუშაობის შესახებ, — ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბუქოსთან არსებული აღსრულების შემმოწმებელი კომისია ადგენს:

1. აღინიშნოს, რომ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემაჯავალი რესპუბლიკების სასამართლოს და პროკურატურის უმაღლესმა ორგანოებმა არამც თუ თავის დროზე არ გარდაქმნეს თავიანთი მუშაობა და თავიანთი საქალაქო, სარაიონო და სარაიონთაშორისო რგოლუფლთა მუშაობა, როგორც ამას მოითხოვდა სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის გადაწყვეტილება ამხ. სოლციის კომისიის მოხსენების მიხედვით, არამედ არც-კი სცადეს პირი ექნათ საამდროო ამოცანებისა და ტემპებისაკენ; თანაც გამოიჩინეს აშკარა სიმძიმე და მოუქნელობა აღნიშნული გადაწყვეტილების რეილიზაციის საქმეში და მხოლოდ დასჯერდნენ თათბირის გამართვას და თავიანთი ქვედა რგოლუფლებისათვის წერილობითი დირექტივების მიცემას; ხოლო შემდგომ არავითარი დახმარება არ გაუწიეს მათ და არ შეამოწმეს ადგილობრივ ამ დირექტივების აღსრულება; ამის შედეგია ის, რომ სასამართლოს და პროკურატურის ორგანოების მოქმედებაში არ მომხდარა გადამწყვეტი შებრუნება იმ მხრით, რომ მათ გაეძლიერებინათ სიფხიზლე თუნდაც ისეთი სამეურნეო-პოლიტიკური კამპანიების ჩატარებაში, როგორც არის ბამბის დამზადება, ოთხფეხი საქონლის დამზადება, ფულადი რესურსების მობილიზაცია და სხვ. ამისთ.

კურსები გარდამზადებისათვის გახსნილი არ არის; იუსტიციის მომუშავეთა კომპლექტი შეუუსებელია; პროკურატურის მომუშავეთა მობილიზაცია რაიონის ფარგლების გარეშე და ხანგრძლივი ვადის განმავლობაში წინანდებლბრ გრძელდება; მუშაობა დაწინაურებულთა და სახალხო მსაჯულთა კვალიფიკაციის წარმატებისათვის სრულიად არა სწარმოებს; სასამართლოს და პროკურატურის გაძლიერება პარტიული მომუშავეებით და ალკვ წარმომადგენლებით ჯერ კიდევ განხილვის სტადიაშია.

შრომის სასამართლოების მუშაობაში არ მომხდარა გადამწყვეტი შებრუნება იმ მხრით, რომ გაძლიერებულ იქნეს ბრძოლა წარმოების დეზორგანიზატორთა, საქმეზე დაუდევართა და წამგლეჯთა წინააღმდეგ.

2. აღნიშნოს, რომ პარტიისა და მთავრობის დირექტივა სასამართლოს და პროკურატურის ორგანოების ქვედა ქსელის დარაიონების შესახებ ჯერ კიდევ სუსტად ხორციელდება (განსაკუთრებით საქართველოში).

დასჯის პოლიტიკის ჩატარებაში კვლავ შემჩნეულია კლასობრივი ხაზის დამახინჯების შემთხვევები (სომხეთში).

3. აღსრულების შემმოწმებელი კომისია ვალდებულჰყოფს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემაჯავალი რესპუბლიკების სასამართლოს და პროკურატურის ორგანოებს (პერსონალურად აზერბაიჯანის სსრ-სა, საქართველოს სსრ-სა და სომხეთის სსრ-ის უზენაესი სასამართლოებისა და პროკურატურის ხელმძღვანელო) განახორციელონ არა უგვიანეს 1931 წ. ივნისის 15-სა ყველა ის ღონისძიება, რაც აღნიშნულია ამხ. სოლციის წინადადებაში, და აგრეთვე სსრკ-ის მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის 1931 წ. აპრილის 6-ის გადაწყვეტილებანი.

4. ეთხოვოს სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტს—მისცეს დირექტივები ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალურ კომიტეტებს და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის ყველა სარაიონო საკონტროლო კომისიას იმის შესახებ, რომ საჭიროა გაძლიერებულ იქნეს გეგმიანი კონტროლი სასამართლოს და პროკურატურის მუშაობისათვის და ხელი შეეწყოს მათ—ამხ. სოლცის კომისიის მოხსენების მიხედვით სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის მიერ გამოტანილი დადგენილებების შესრულებაში.

5. ეთხოვოს ამიერკავკასიის პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს—მუშათა კონტროლით და სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკვერელობის მეთოდების ორგანიზაციით ხელი შეუწყოს იუსტიციის ორგანოების მუშაობის საქაროდ გარდაქმნას სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) დირექტივების საფუძვლებზე.

6. მიენდოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებთან არსებულ აღსრულების შემმოწმებელ კომისიებს—შემოწმონ აღსრულება სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის 1931 წ. თებერვლის 10-ის გადაწყვეტილებისა სასამართლოს და პროკურატურის რესპუბლიკანური და სარაიონო ორგანოების შესახებ.

აღსრულების შემმოწმებელი
კომისიის თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

აღსრულების შემმოწმებელი
კომისიის მდინანი თ. მელნიკოვი.

1931 წ. მაისის 29.

№ 14.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსუსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემოწმებელი კომისიისა.

138. 1931 წლის მშენებლობის პროგრამის აღსრულების მსვლელობის შესახებ.

მოისინია—რა ა/კსუსრ სახელმწიფო საგემო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილის ამხ. გრიგორიანის მოხსენება და ა/კსუსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის ამხ. აღამიროვისა და ა/კსუსრ მობარაგების სახალხო კომისიის მოადგილის ამხ. კურსელის ცნობა—სამშენებლო მუშაობათა მსვლელობისა და 1931 წ. მშენებლობის პროგრამის შესრულების მსვლელობის შესახებ სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამხარეო კომიტეტის 1931 წ. მარტის 9-ის დადგენილებისა და ა/კსუსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აპრილის 13-ის დადგენილების აღსრულების მსვლელობის თაობაზე,—აღსრულების შემოწმებელი კომისია ადგენს:

1. აღინიშნოს, რომ, მიუხედავად განსაკუთრებით პასუხსაგები ამოცანებისა ხუთწლედის მესამე წლის სამშენებლო პროგრამის შესრულების საქმეში, მთელი რიგი სამეურნეო ორგანიზაციები შეუწყნარებლად მოეკიდნენ აღნიშნული დირექტივების აღსრულების საკითხს. საქმისადმი ასეთი მოპყრობა ხასიათდება შემდეგით:

ა) კვლავ გრძელდება უპროექტო მშენებლობის პრაქტიკა (ტყვარჩელ-მშენებლობა, საქართველოს სამშენებლო ტრესტი, სომხეთის სამშენებლო ტრესტი, და სხვ.);

ბ) კრედიტების განასიხიგების დაყოვნება და მასთან დაკავშირებული სატიტულო სიების შეტისმეტად დაგვიანებით დადგენა (ახალი ხრალეული კულტურების ტრესტის ამიერკავკასიის განყოფილება, სრულიად საკავშირო შენაერთი „ოვეკეოდ“-ი, მანებლებთან ბრძოლის საექციო საზოგადოება, პორტების სამმართველო, აზერბაიჯანის სსრ-ისა, საქართველოს სსრ-ისა და სომხეთის სსრ განათლების სახალხო კომისარიატები და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატები, თირის კლავების ქარხანა, სარკწაო კოოპ. და სხვ.);

გ) გეგმიანობის უქონლობა მშენებლობაში, სამუშაოთა წარმოება მშენებლობის მნიშვნელობის რიგის მიუხედავად და ისეთი მშენებლობა, რაც დაფინანსების გეგმაში შეტანილი არ არის (სომხეთი);

დ) სამშენებლო და მშენებელი ორგანიზაციების დაუდევარი მოპყრობა სადეფიციტო საშენი მასალების ეკონომიურად ხარჯვის თაობაზე გაცემული დირექტივისადმი (ახალმშენი, საქართველოს საბინაო კავშირი, „ზაკიშიმპრომსტროი“ და სხვ.);

ე) სამშენებლო ორგანიზაციების მიერ შეუსრულებლობა უბრალო საშენი მასალის თვითდამზადების მაქსიმალურად განვითარების თაობაზე გაცემული მთავრობის დირექტივისა („ზაკიშიმპრომსტროი“).

2. აღსრულების შემოწმებელი კომისია აღნიშნავს აგრეთვე, რომ ამიერკავკასიის სარეწაო კოოპერაციის საბჭო და რესპუბლიკანური შინამრეწველობის

კავშირები დაუდევრად მოეციდნენ საშენი მასალების წარმოების ყოველმხრივ განვითარებისა და ახალი ქარხნების კაპიტალური მშენებლობის ვადების შემცირების უალროესი მნიშვნელობის ამოცანებს.

გამოაშკარავებულ ნაკლთა გადაჭრით თავიდან ასაცილებლად და მე-III და IV კვარტალში კაპიტალური მშენებლობის გეგმების აღსრულების უზრუნველსაყოფად—აღსრულების შემოწმებელი კომისია ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ყველა მშენებელ უწყებას—დაამთავროს იენისის 15-დე 1931 წ. კაპიტალური მშენებლობის ყველა ობიექტის პროექტის შედგენა.

ისეთი მშენებლობის თაობაზე, რომლის პროექტიც მზად არ იქნება 1931 წ. იენისის 15-დე, ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიამ, არა უგვიანეს 1931 წ. იენისის 25-სა, უნდა წარუდგინოს ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს წინადადება ამ მშენებლობის 1931 წ. პროგრამიდან მოხსნის შესახებ.

2. წინადადება მიეცეს გრძელვადიანი დაკრედიტების ბანკს შეაჩეროს 1931 წ. იენისის 15-დან კაპიტალური მშენებლობის იმ ობიექტების დაფინანსება, რაც პროექტებით უზრუნველყოფილ არ იქნება.

3. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციას—შეამოწმოს უწყებების მიერ მთავრობის იმ დირექტივების აღსრულება, რაც ეხება მშენებლობათა რიგობის დადგენას (სადამკვერელო მშენებლობა, 1-ლი რიგის მშენებლობა და სხვ.) და, დადგენილი რიგობის მიხედვით, მშენებლობათა მომარაგების წესის განსაზღვრას და ამ წესის აღსრულებას.

4. მიენიშნოს ახალი ხრალეული კულტურების ტრესტისა, „ოვეცვოდ“-ისა, მანებლებთან ბრძოლის სააქციო საზოგადოებისა, შავი ზღვის პორტების სამართელოს და რესპუბლიკების განათლების სახალხო კომისარიატებისა და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატების ხელმძღვანელთ, რომ მათ არ შეასრულეს მთავრობის დადგენილება ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიისათვის კაპიტალური მშენებლობის სატიტულო სიის წარდგენის შესახებ.

5. დაევალოს მომარაგების სახალხო კომისარიატს, ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირს, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს, „ახნევის“, საქართველოს ნავთის ტრესტს, „ქსპარ“-ს, პორტების სამმართველოს, ამიერკავკასიის კავშირგაბმულობის საოლქო სამმართველოს, „ზაკვიდროელექტროსტროი“-ს და რესპუბლიკების განათლების სახალხო კომისარიატებსა და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატებს—დაადგან გადასახდელი იმ პირთ, რომელნიც პასუხისმგებელ არიან ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიისათვის მშენებლობის საკონიუნქტურო მიმოხილვების თავის დროზე წარუდგენლობისათვის.

6. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ მომარაგების სახალხო კომისარს აზხ. სვანძიქს იხმაროს რეალური ღონისძიება სამშენებლო ორგანიზაციების ტრანსპორტის ფურაჟით მომარაგების გაუმჯობესებისათვის.

7. დაევალოს პროკურატურას დააჩქაროს მისთვის ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის მიერ გადაცემული საქმეების განხილვა, რაც ეხება საშენი მასალების ეკონომიურად ხარჯვის თაობაზე გაცემული მთავრობის დირექტივის დარღვევას.

8. ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიამ, ა/კფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციასთან ერთად, უნდა წარუდგინოს, ორი დეკადის ვადაზე, ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს წინადადება სამშენებლო კონტროლის მოწყობის შესახებ.

9. მიენდოს ა/კფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციას—გამოიკვლიოს ორი დეკადის ვადაზე საშინამრეწველო კოოპერაციის მუშაობა კაპიტალური მშენებლობის სფეროში საშენი მასალების მრეწველობის ხაზით.

10. ივლისის ბოლოს კვლავ მოსმენილ იქნეს ა/კფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის მოხსენება—ა/კფსრ-ში კაპიტალური მშენებლობის მსვლელობის შესახებ.

აღსრულების შემოწმებელი კომისიის
თავმჯდომარე **მ. ორახელაშვილი**.

აღსრულების შემოწმებელი
კომისიის მდივანი **თ. მელნიკოვი**.

1931 წ. მაისის 29.

№ 15

ტფლისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 157 №-ში 1931 წ. ივნისის 10-ს.

დადგენილება ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემოწმებელი კომისიისა.

139. ცემენტისა, აგურისა და თირის წარმოების მსვლელობის შესახებ.

მოისმინა—რა ა/კფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს წარმომადგენლების ამხანაგთა აღამიროვისა და მარკმანის მოხსენება საშენი მასალების (ცემენტი, აგური, თირი) საწარმოო პროგრამის პირველი კვარტალისა და მეორე კვარტალის ორი თვის განმავლობაში აღსრულების მსვლელობის შესახებ და საშენი მასალების წარმოების გაძლიერების თაობაზე ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ გაცემული დირექტივის შესრულების შესახებ, ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემოწმებელი კომისია ადგენს:

1. აღინიშნოს, რომ მაშინ, როდესაც არტიკის თირისა და საშენი და ცემენტის აგურის წარმოების პროგრამა დამაკმაყოფილებლად სრულდება, ცემენტის წარმოების პროგრამის აღსრულება არადადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს (I კვარტალში შესრულებულია პროგრამის 72,5⁰/₀-ი).

2. აღნიშნოს, რომ ცემენტის მრეწველობის საწარმოო პროგრამის აღსრულების ჩაშლა გამოწვეულია უმთავრესად იმით, რომ „სოიუსტრიოიმატერიალ“-ის გამგეობა საკპარისი ყურადღებით არ მოეყიდა ა/კსფსრ ცემენტის საწარმოო პროგრამის აღსრულებას და აგრეთვე იმით, რომ თავის დროზე დაწყებული არ იქნა ახალი ავრეგატების (ყიშლისა და კასპის ქარხნების) ექსპლოატაცია და რომ აზერბაიჯანის სსრ-ის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ქარხანამ „კრასნი მოლოტ“-მა არ შეასრულა ხელშეკრულება თაუზის საცემენტო ქანხისათვის 3 დიხელის რემონტის შესახებ.

3. მიღებულ იქნეს საყურადღებოდ ამხ. ლეინის განცხადება, რომ გვეგმით დასახული ბინათმშენებლობა კასპის ქარხანაში უკვე დამთავრებულია.

4. წინადადება მიეცეს ამხ. ლეინს („სოიუსტრიოიმატერიალ“-ის სარაიონო სამმართველო) გამოსძებნოს ერთი თვის ვადაზე სახსარი, რაც ესაკიროება დამატებით ბინათმშენებლობას (დამთბარი დროებითი ბარაკის ტიპისა) კასპის ქარხნის მუშათა ძირითადი კაღრებისათვის, და იხმაროს ღონისძიება, რათა ყიშლისა და თაუზის ქარხნების მშენებლობა დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს 1931 წ. ნოემბრის 1-სა.

ორი დეკადის ვადაზე, ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან ერთად, განხორციელებულ იქნეს ღონისძიებანი ქარხნებში მუშა-ძალის რაციონალურად გამოყენებისათვის.

ერთი თვის ვადაზე შემოწმებულ იქნეს კასპის ქარხანაში ნახშირის ხარჯვა და გაზუსტებულ იქნეს ამ ქარხნისთვის საკირო ნახშირის რაოდენობა. შემოღებულ იქნეს ყველა ქარხანაში სათბობი მასალის ზედმიწევნითი აღნუსხვა.

უზრუნველყოფილ იქნეს ყიშლის ქარხნის რეკონსტრუქციის დამთავრება მიმდინარე წლის აგვისტოს 1-თვის.

5. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირს (აშხ. ბუკრეევს) შეამოწმოს ორი დეკადის ვადაზე საცემენტო ქარხნების მუღმივი მუშების და მოსამსახურეების კვებისა და სურსათით და საქონლით მომარაგების მღგომარეობა.

6. წინადადება მიეცეს კასპის სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს—განთავსუფლოს ერთი დეკადის ვადაზე ქარხნის საცხოვრებელი ფართობი იმ პირთაგან, ვისაც ქარხანასთან ურთიერთობა არა აქვს.

7. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, პერსონალურად ამხ. მარკმანს:

ა) უზრუნველჰყოს კასპის საცემენტო ქარხანა საკირო სათბობი მასალით, რისთვისაც მხედველობაში მიიღოს, რომ ქარხანა სათბობი მასალით მომარაგებულ უნდა იქნეს იმავე რიგზე, როგორც სამეტალურგო ქარხანები (შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1931 წ. აპრილის 10-ის თარიღისა და 143 №-ის დადგენილება);

ბ) უზრუნველჰყოს საცემენტო ქარხნების ბინათმშენებლობა საკირო რაოდენობის საშენი მასალით;

გ) დაამყაროს მუღმივი მეთვალყურეობა, რათა საცემენტო ქარხნები ასრულებდნ საწარმოო პროგრამებს და რათა თავის დროზე დამთავრებულ იქნეს

ყიშლის საცემენტო ქარხნის რეკონსტრუქცია და თაუზის ქარხნის ძალ-
სადგურის კაპიტალური რემონტი;

დ) უზრუნველყოს, რათა ქარხანა „კრასნი მოლოტ“-მა დაამთავროს დი-
ზელების კაპიტალური რემონტი ივლისის 20-თვის, ხრლო მე-5 №-ის სამეტალურ-
გო ქარხანამ დაამზადოს საცემენტო ქარხნების მიერ შეკვეთილი ფოლადის
სხმულები.

აღსრულების შემოწმებელი
კომისიის თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

აღსრულების შემოწმებელი
კომისიის მდივანი თ. მელნიკოვი.

1931 წ. მაისის 29.

№ 16.

ტფრლისი.

